

Sjundeklassare spelar Macbeth - på engelska

Jag tycker mycket om Shakespeare och har läst ganska mycket om honom och de flesta av hans verk. Hans språk (även om vi inte vet om det verkligen var han som skrev alltihop) är ju så fascinerande och vackert, uttrycker så mycket. Man kan läsa hans pjäser hur många gånger som helst. Det är en av orsakerna till att jag brukar 'använda' honom i min undervisning.

Jag brukar arbeta med Shakespeare i årskurs 9, men hösten 2005 hade jag en grupp 7:or som är självständig och mycket duktig. Det är bra sammanhållning där och det känns hela tiden att eleverna vill lära sig mer, vill ha nya spännande utmaningar. Ändå var det mycket vågat det jag gjorde – jag har insett det i efterhand. Jag var ensam lärare och gruppen bestod av 32 elever som alla på olika sätt var involverade i pjäsen. Jag hade en månad, några få lektioner men mycket entusiasm. Jag hade så roligt själv att mina elever kommenterade det: "Du går verkligen in i det här, eller hur?" fick jag höra.

DET BÖRjade MED ATT JAG EN GÅNG frågade om klassen ville spela teater och lära sig om Shakespeare. De fick höra en kort föreläsning (en lektion) och vi tittade på *Shakespeare in Love*, men bara på den del i slutet där de spelar *Romeo och Julia*. Det var knäpptyst i klassrummet och efteråt ville de se alltihop. Det var så det började.

Jag sa att vi kunde spela *Macbeth* och berättade vad pjäsen handlade om. Eleverna fick ett radikalt förenklat manuskript, de skulle läsa det hemma och fundera på vilka roller de ville ha. I den här texten berättades stora partier, mer kunde jag inte kräva av 12-13-åringar. Pjäsen skulle ju spelas upp på engelska och visas inför publik. Det krävde mycket mod av elever som just hade påbörjat en ny termin i en ny skola. Jag sa att de kunde ha fusklappar, att vi kunde ha en sufflör och att *Macbeth* kunde ha sin monolog uppskriven på en lapp. Jag sa också att vi kunde skriva om pjäsen om vi ville.

PÅ NÄSTA LEKTION FICK ELEVERNA bestämma vilka roller de skulle ha. Först var det tyst i klassrummet, ingen vågade säga emot, men sedan tog det fart. Jag fick fem häxor, så vi skrev om vissa saker för att alla skulle få säga något. Pojkarna ville ha en fäktningscena, så vi lade till en slutscen där Macduff och Macbeth fick slåss med svärd.

JAG BEARBETADE ALLTING HEMMA och gjorde en plan för vilka medarbetare vi behövde förutom skådespelarna, dvs backstage-arbetare, ljud- och ljuseffekter etc. Vi hade två berättare som informerade om vad som hände och skulle hända. Vi spelade bara de centrala scenerna: häxornas spådom, lady Macbeths sömngående, häxscenen med kitteln och en egen version av en spökscen mellan Duncan och Banquo. Dessutom scenen där lady Macbeth dör, Macbeths berömda monolog "Tomorrow and tomorrow ..." och den egna bearbetningen av duellen mellan Macbeth och Macduff, med en uppföljande scen där skogen börjar gå mot slottet och det visar sig att Macduff inte är "av kvinna född".

Det blev mycket effektivt. Vi hade fantastiska ljudeffekter, dvs halloweenljud som var riktigt spöklika med häxskratt, ylande och åska (plåtskivor). Jag lade också in en dans för att förstärka effekten. Häxorna

dansade till musik från *Shrek*. Det blev två danser: den första "I need some sleep" då de dansade runt omkring lady Macbeth som inte kunde somna, den andra var "I need a Hero" då Macbeth uppsökte häxorna för andra gången för att fråga ut dem.

NÅGRA ELEVER GJORDE KULISSERNA, det blev bara ett slott och några få rekvisita, precis som på Shakespeares tid. Några hjälpte till att göra enkla kläder bara för att markera vem som var vem. Några gjorde affischer om Shakespeare, hans teater och hans pjäser. Det kom elever frivilligt från andra klasser för att hjälpa till med smink och effekter. Några ville också vara med och spela någon roll, så vi fick ett par extra soldater. Föreställningen blev verkligen en succé. Alla var så duktiga. Det jag inte hade väntat mig var att de kunde allting utantill. Jag var så slut efter vår Öppet Hus-föreställning, men så otroligt stolt. Mina elever har verkligen lyckats göra något utöver det vanliga och vi hade otroligt kul under den tiden.

Jag hoppas att min beskrivning av vårt arbete med Shakespeare och *Macbeth* ger bidrag till nya idéer för andra som vill jobba på liknande sätt.

Text: Joanna Morawiec
Ektorpskolan, Norrköping

Macbeth med sjundeklass på Ektorpskolan i Norrköping